

صاحبان در آمد ثابت؛ قربانیان اصلی تورم

کشور چاره‌های جز افزایش تولید ندارد

فارغ از نگاه و منش اقتصادی، تقریباً تمامی کارشناسان اقتصادی پروضیعت آشفته و وخیم اقتصادی کشور اتفاق نظر دارند هر چند راه‌های گوناگونی را برای برطرف کردن این آشفته‌بازار پیشنهاد می‌کنند. با این حال باز هم می‌توان مدعی شد که چه اقتصاددانان متمایل به راست و چه چپ، بر مضر بودن پرداخت نقدی پاره‌پاره برای اقتصاد کشور تأکید دارند. موضوعی که برخلاف اقتصاددانان، مورد توجه سیاستمداران است و این روزها که تبلیغات رسمی انتخابات ریاست جمهوری در فضای سرد کشور آغاز شده است، بیشتر کاندیداها بر سبب افزایش میزان پرداختی پاره‌پاره نقدی می‌گویند.

«مر تفسی عزتی» استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس می‌گوید تنها راه گذر از بحران معیشتی کنونی و بهبود وضعیت اقشار ضعیف جامعه، رشد اقتصادی و افزایش تولید است و بعد از بهبود این دو مولفه است که دولت می‌تواند سیاست‌های توزیعی خود را به نفع اقشار ضعیف جامعه اجرا کند. او معتقد است موانع بر سر راه سرمایه‌گذاری در ایران به قدری زیاد است که در نتیجه آن، افراد از رفتن به سمت فعالیت‌های تولیدی پشیمان می‌شوند و سرمایه خود را به سمت دلالتی می‌برند و حاصل چنین وضعیتی در نهایت سبب افزایش تورم و کاهش درآمد کارگران می‌شود. متن کامل گفت‌وگو خبرگزاری کار ایران (ایلنا) با این اقتصاددان در ادامه می‌آید.

بحران معیشتی در ایران چیست و دولت آینده برای بهبود شرایط اقتصادی و بهبود وضعیت معیشت کارگران و اقشار ضعیف جامعه چه اقداماتی باید انجام دهد؟

اساسی‌ترین عامل ایجاد رفاه در جامعه، تولید است. اگر دولت و جامعه‌ای می‌خواهد مردمش در رفاه باشند، باید اولویت سیاست‌های خود را بر رشد اقتصادی و افزایش تولید قرار دهد. اگر رشد اقتصادی بالا باشد به صورت خود کار عواید حاصل از این رشد یعنی درآمدی که از تولید به دست می‌آید بین همه افراد جامعه توزیع خواهد شد. حال در این وضعیت ممکن است عایدی افرادی بیشتر و افرادی کمتر باشد اما به طور کلی وقتی رشد اقتصادی بالا می‌رود، درآمد همه افراد جامعه نیز افزایش پیدا می‌کند. از اشتغال هم زیاد می‌شود و به تبع آن تقاضا برای نیروی کار بالا می‌رود که این هم عاملی برای افزایش درآمد است.

نکته قابل توجه این است که با افزایش رشد اقتصادی، تورم کاهش پیدا می‌کند و در نتیجه قدرت خرید مردم به تدریج بالا می‌رود، یعنی هم پول مردم ارزشمندتر می‌شود و هم درآمد بیشتری به دست می‌آورند و اشتغال بیشتر می‌شود و همه اینها به طور مستقیم بر وضعیت رفاهی و معیشتی جامعه و به ویژه کارگران اثر می‌گذارد. در دوره‌های رکود و در جوامعی که وضعیت اقتصادی خوب نیست و تولید ملی پایین است بیشترین زیان را کارگران و گروه‌های کم‌درآمد متحمل می‌شوند اما در دوره رشد اقتصادی وضعیت همه بهبود می‌یابد. در واقع تقاضا برای نیروی کار افزایش پیدا می‌کند و کارفرماناچار است تا دستمزد بیشتری به نیروی کار پرداخت کند.

رشد اقتصادی و افزایش

بحران معیشتی جامعه، بیشترین فشار را بر اقشار کم‌درآمد و ضعیف جامعه وارد کرده است، طوری که حتی تامین حداقل‌های زندگی هم برای خیلی از افراد سخت و بعضاً ناممکن شده است. از نگاه شما مهم‌ترین عامل

جایی که می‌توانیم خودمان در جهت فعالیت‌های فناورانه حرکت کنیم. اینها عواملی است که می‌تواند ما را به سمت رشد اقتصادی و افزایش تولید بکشانند به شرط آنکه دولت درست عمل کند. متأسفانه سیستم دولتی در ایران سیستم بسیار ناکارآمد و تنگ‌نظری است و به گونه‌ای مانع سرمایه‌گذاری می‌شود. بیندین وزارت صنایع و زیربخش‌های آن که متولی فعالیت‌های صنعتی هستند و همچنین وزارت جهاد کشاورزی، اداره برق و گاز و... به قدری برای سرمایه‌گذاران مشکل ایجاد می‌کنند که افراد از رفتن به سمت فعالیت‌های تولیدی پشیمان می‌شوند و سرمایه خود را به سمت دلالتی می‌برند.

در فعالیتهای دولتی، پول به راحتی به دست می‌آید و پول‌های حاصل از دلالتی معمولاً موجب افزایش قیمت و تورم می‌شود. در واقع با پول‌هایی که بدون پشتوانه تولید به دست عده‌ای می‌رسد، تولیدی به جامعه عرضه نمی‌شود تا پول در چرخه اقتصادی جذب شود و این پول نهایتاً به سمت خرید تولیدات قبلی می‌رود و پرداخت پول بیشتر برای خرید تولیدات ثابت، موجب تورم بیشتر می‌شود. بنابراین مادر چرخه‌های غیر افتاده‌ایم که در آن از یک طرف فشارهای شدیدی به تولید می‌آید و از طرفی شرایط برای انجام فعالیت‌های غیرمولد بالا می‌رود در نتیجه سرمایه‌ها به بخش تولید به بخش غیرتولیدی می‌رود و حاصل این شرایط افت تولید، افزایش تورم و کاهش اشتغال است و این سهم کارگران از تولید و درآمد را به شدت کاهش می‌دهد.

تولیدی که از آن سخن می‌گویند چگونه و با چه سیاست‌هایی حاصل می‌شود و موانع حرکت در این مسیر چیست و چرا تا به الان در این زمینه موفق نبوده‌ایم؟

عوامل مختلفی موجب رشد اقتصادی می‌شوند که مهم‌ترین عامل، وجود سرمایه است. ما باید سرمایه زیاد داشته باشیم و البته سرمایه‌گذاری تولیدی انجام دهیم. متأسفانه مادر جامعه خود سرمایه‌دار بزرگ نداریم چون سرمایه‌داران بزرگ را فراری داده‌ایم و نگذاشتیم فعالیت کنند. اگر هم کسی بخواهد سرمایه بزرگ داشته باشد، با تنگ‌نظری‌ها و سونیت‌ها مانع گسترش فعالیت آنها شده‌ایم.

نکته دیگر این است که وقتی در شرایطی هستیم که سرمایه‌گذار کم داریم باید سرمایه‌گذار خارجی جلب کنیم و باز به علت سیاست‌های نادرست و موانعی که برای جلب سرمایه‌گذاری خارجی اعمال کردیم، سرمایه‌گذار خارجی هم تمایلی به سرمایه‌گذاری ندارد. در کنار این ما باید تکنولوژی وارد کنیم و تا

سبدمعیشت اعلام شده توسط مراجع رسمی را پوشش نمی‌دهد و به هیچ وجه با تورم واقعی همخوانی ندارد، چه اقداماتی باید انجام دهد؟

ما چاره‌ای جز افزایش تولید نداریم. وقتی تولید کاهش پیدا می‌کند، درآمد هم کم می‌شود. خانواده‌ای را تصور کنید که در هر سال هزار کیلوگرم تولید می‌کند. خب قدرت خرید اینها هزار کیلوگرم است. حالا اگر همه قیمت‌ها بالا رود و قیمت گندم هم بالا برود خب درآمد آنها ثابت می‌ماند و قدرت خریدشان هم ثابت می‌ماند. حالا تصور کنید اینها به جای هزار کیلوگرم ۸۰۰ کیلوگرم تولید کنند. قدرت خرید اینها دیگر هزار کیلوگرم نیست و ۸۰۰ کیلوگرم است. یعنی چه قیمت‌ها ثابت باشد چه تغییر کند در هر حال وضع اینها بدتر شده است. پس در زمان رکود اقتصادی وضعیت همه بد می‌شود.

بحث این است اگر پولی به جامعه تزریق شود که مابهازای تولیدی نداشته باشد، آن پول منجر به افزایش نرخ تورم می‌شود و این تورم بیشتر به افرادی آسیب می‌زند که حقوق ثابت می‌گیرند. فرض کنید تورم ۵۰ درصد بالا رفته است، در این صورت کسانی که اختیار قیمت‌گذاری روی کالا خود را دارند، قیمت کالای خود را بالا می‌برند اما کارگر و کارمندی که حقوق ثابت می‌گیرد با همان حقوق در شرایطی که نرخ تورم بالا رفته است، وضعیتش بدتر می‌شود. بنابراین اول باید تولید بالا برود و بعد توزیع انجام شود. اگر به هر دلیلی به عده‌ای دستمزد بالاتر و پاره‌ای بیشتری بدهیم و هر پولی تزریق کنیم فقط موجب افزایش نرخ تورم می‌شود، یعنی موقتاً پول می‌آید و بعد از مدتی تورم ایجاد می‌شود و قدرت خرید کاهش پیدا می‌کند.

آیا پرداخت‌های غیر نقدی را می‌توان به عنوان راه‌حلی مقطعی برای جبران کسری در درآمد اقشار ضعیف دانست و اصلاً پرداخت‌هایی مثل پاره‌پاره نقدی را تا چه حد ضروری می‌دانید؟

بینید الان همه جامعه پاره‌پاره می‌گیرند هر کس هم می‌آید می‌گوید می‌خواهم پاره‌پاره را افزایش دهم بدون اینکه بخواهد تولید را یاد کند و همین موضوع باعث تضعیف اقتصاد جامعه می‌شود. پاره‌پاره دادن یعنی بدون تولید مصرف را اضافه کردن که همین‌ها موجب تورم بیشتر می‌شود.

بخشی از خدماتی که مردم قبلاً رایگان دریافت می‌کردند، در حال حاضر پولی شده است. در این خصوص می‌توان به

هر کس می‌آید، می‌خواهد پاره‌پاره را افزایش دهد بدون اینکه بخواهد تولید را زیاد کند که باعث تضعیف اقتصاد جامعه می‌شود. پاره‌پاره دادن یعنی بدون تولید مصرف را اضافه کردن که موجب تورم بیشتر می‌شود

هزینه آموزش و درمان اشاره کرد. سوال این است که آیا سیاست‌های دولت در زمینه تامین اجتماعی فراگیر نباید بهبود پیدا کند؟

به نظر من تامین اجتماعی فراگیر خیلی سخت‌تر از ایجاد رشد اقتصادی است. البته الان در جامعه ما آموزش برای مردم رایگان است.

گسترش مدارس خصوصی و در کنار آن کاهش تعداد و کیفیت مدارس دولتی، غیر قابل انکار است. به طور مثال طبق آماري که توسط مسئولین و مراجع رسمی ارائه شده، در همین دوران کرونا بسیاری از دانش‌آموزان به دلیل فراهم نبودن امکانات و نداشتن شرایط لازم مجبور به ترک تحصیل شدند. آیا نقش حمایتی دولت نباید در چنین زمینه‌هایی پررنگ‌تر شود؟

دولت باید در چنین مواقعی کمک کند تا وسایل آموزشی و امکان برای ادامه تحصیل فراهم شود و در این خصوص شکی نیست. به طور کلی شرایط تحصیل باید برای همه فراهم شود. البته آموزش و پرورش تلاش کرده اقداماتی در این زمینه انجام دهد. به علاوه بنیادها و موسسه‌هایی که به شکل خیریه در بخش عمومی فعالیت می‌کنند، مثل بنیاد مستضعفان، ستاد اجرایی و... در کنار دولت باید به کمک بیایند. اما حرف من این است که نباید توقع داشته باشیم در این شرایط اقدام خاصی انجام شود. نباید توقع داشته باشیم که بدون اینکه تولید انجام شود پولی از جایی بیاید و بین توزیع شود. چنین پولی از هر کجا که بیاید تورم‌زا خواهد بود و این تورم همان طور که گفتیم به ضرر اقشار ضعیف جامعه است. وقتی تولید بالا برود، آن زمان دولت می‌تواند مالیات بیشتری بگیرد و بهتر توزیع کند.

در چنین شرایطی، چشم‌انداز وضعیت اقتصادی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اگر سیاست‌های اقتصادی دولت به سمت تولید و رشد اقتصادی بیشتر برود و همچنین تحریم‌ها برداشته شود و از این وضعیت بحران کرونا نیز خارج شویم، می‌توان به بهبود تدریجی وضع اقتصادی کشور امیدوار شد.

اخبار کارگری

اظهار نگرانی فرماندار از نگران‌کننده در عسلویه: ویروس کرونا، مسئول و کارگر نمی‌شناسد

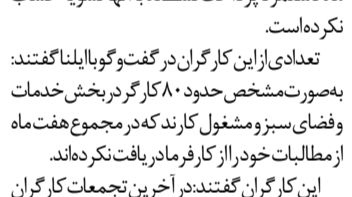
فرماندار عسلویه گفت: ویروس کرونا مسئول و کارگر نمی‌شناسد و همه باید توصیه‌های بهداشتی را جدی بگیرند.

عبدالنسی یوسفی در جلسه ستاد کرونا شهرستان عسلویه اظهار کرد: متأسفانه ۶۰ درصد از درصدهای فوتی‌های ناشی از کرونا در شهرستان عسلویه سالمند بوده‌اند که نشان از ضعف بودن سیستم ایمنی بدن و آسیب‌پذیری این قشر عزیز در برابر کووید ۱۹ است.

وی وضعیت شهرستان عسلویه را نگران‌کننده دانست و گفت: کرونا با کسی تعارف ندارد. اگر در عسلویه شیوع کرونا گسترده شود به دلیل حضور صنعتگران از تمام نقاط کشور، بر سلامت تمام کشور تأثیر خواهد گذاشت و وضعیت نارنجی به وجود آمده در صورت عدم رعایت بسیار شکننده است.

یوسفی افزایش آمار مبتلایان را نشان از عادی‌انگاری بیان و اضافه کرد: حدود ۶۰ درصد مبتلایان از صنعتگران و ۴۰ درصد از افراد بومی بوده‌اند که اخیراً در صدمبتلایان بومی روبه‌افزایش است و این اتفاق نیاز به فرهنگ‌سازی و اقناع مردم نسبت به رعایت توصیه‌های بهداشتی، عدم برگزاری تجمعات، تشدید نظارت‌ها توسط تیم نظارت شهرستان و کنترل مبادی ورودی شهرستان توسط نیروی انتظامی با همکاری بخشداران دارد.

مطالبات مزدی کارگران شهرداری لوشان پرداخت نشده است

کارگران شهرداری لوشان می‌گویند که شهرداری هنوز بابت مطالبات مربوط به هفت ماه دستمزد پرداخت نشده با آنها تسویه حساب نکرده است.

تعدادی از این کارگران در گفت‌وگو با ایلنا گفتند: به صورت مشخص حدود ۸۰ کارگر در بخش خدمات فضای سبز و مشغول کارند که در مجموع هفت ماه از مطالبات خود را از کارفرما دریافت نکرده‌اند. این کارگران گفتند: در آخرین تجمعات کارگران در روزهای (۲۴، ۲۵ و ۲۶ اردیبهشت ماه) شهر دار وعده پرداخت مطالبات کارگران را تا دو هفته آینده داد اما هنوز اتفاق خاصی نیفتاده است.

کارگران شهرداری لوشان تصریح کردند: آخرین حقوقی که دریافت کرده‌ایم، مربوط به آبان ماه سال ۹۹ بوده که شهرداری آن را حدود یک ماه پیش به حساب کارگران واریز کرد اما هنوز از پرداخت مابقی مطالبات مان خبری نیست.

به گفته یکی از کارگران، به رغم پیگیری مداوم برای دریافت مطالبات، هنوز هیچ مسئولی پاسخگوئی مطالبات کارگران نیست.

وی با بیان اینکه معترضان به دنبال وصول مطالبات و مشخص شدن وضعیت شغلی خود هستند، افزود: بی‌پولی و سرگردانی این تعداد کارگر در لوشان مشکلات زیادی را برای آنها و خانواده‌هایشان ایجاد کرده است.

او با بیان اینکه کارگران شهرداری لوشان خواستار آن هستند تا اعضای شورای شهر چاره‌ای برای پرداخت دستمزد دنیروی کار بیابند، افزود: انتظار داریم مسئولان شهرستانی و اعضای شورای شهر لوشان در حمایت از کارگران شهرداری به موضوع مشکلات آنان ورود می‌کنند تا مطالبات کارگران پرداخت شود.

تجمع کارکنان بیمارستان امام خمینی کرج در محوطه بیمارستان

کارکنان بیمارستان امام خمینی (ره) کرج در محوطه این بیمارستان، تجمع کردند. به گزارش ایلنا، این عده در اعتراض به پرداخت نشدن بخش‌هایی از معوقات سال‌های گذشته خود در محوطه این بیمارستان تجمع کردند. به گفته معترضان، معوقات مربوط به بخشی از دستمزد و حق بیمه‌های آنهاست که در سال‌های گذشته به صورت علی‌الحساب پرداخت شده است. همچنین تعدادی از بازنشستگان این بیمارستان که با استفاده از مقررات مشاغل سخت و زیان‌آور، بازنشسته شده‌اند، منتظر واریز مابه‌التفاوت سنوات ارفاقی خود هستند.

معتبرضان در عین حال خواهان تعیین تکلیف وضعیت مالکیت بیمارستان هستند که مشخص نیست قرار است به چه نهاد یا شخصی واگذار شود.

در نقاط روستایی بیشتر از نقاط شهری بوده است. نکته قابل توجه دیگر این است که این نوع اشتغال همیشه بد نیست و برخی افراد همچون دانشجویان یا برخی افراد بنا به دلیل شرایطی که با آن مواجه هستند خواهان اشتغال به صورت موقت هستند اما چنانچه اشتغال ناقص به دلیل رکود بازار کار باشد و افراد از مزایای قانون کار همچون بیمه تامین اجتماعی محروم شوند و مدت بیشتری این روند ادامه یابد، یک نقطه ضعف برای بازار کار است.

خبر

بررسی آمار و اطلاعات بازار کار نشان داد:

کاهش ۰/۸ درصدی اشتغال ناقص طی ۵ سال گذشته

داشتن در فصل غیر کاری و... کمتر از ۴۴ ساعت در هفته کار می‌کند و خواهان انجام کار اضافی هستند، اشتغال ناقص می‌گویند.

اشتغال ناقص به سه رده زمانی، درآمدی و مهارتی تقسیم می‌شود و تحت تاثیر سطح تولید، مناسبات، سرمایه‌داری و نیروی کار فصلی است. همچنین برخی از بنگاه‌های تولیدی کشور به دلیل تحریم‌های آمریکا و شرایط اقتصادی حاکم بر کشور تعطیل و تعدادی نیز تولید خود را کاهش داده‌اند و کارفرماها برای اینکه به تعهدات خود عمل کنند از نیروی کار نیمه‌وقت و ساعت کار محدود استفاده می‌کنند و این امر موجب کاهش ساعت کار و اشتغال ناقص شده است.

طبق آمار، در سال ۹۵ نرخ بیکاری به ۱۲.۴ درصد رسید که ۰.۳ درصد از جمعیت شاغل کشور اشتغال

ناقص داشتند. این رقم در سال بعد رشد نامحسوس ۰.۱ درصدی داشت.

سال ۹۷ و هم‌زمان با خروج آمریکا از برجام (۱۸ اردیبهشت ۹۷) و اعمال تحریم‌ها بر کشور، اشتغال ناقص ۰.۵ درصد افزایش یافت. اگرچه در سال ۹۸ شیوع بیماری کرونا نیز علاوه بر تحریم‌ها فشار مضاعفی را به کشور وارد کرد اما اشتغال ناقص روند نزولی را در پیش گرفت و در پایان سال این رقم ۹.۹ درصد رسید یعنی کاهش بیش از ۱.۴ درصد در کشور تجربه شد. روند نزولی اشتغال ناقص افراد در کشور ادامه داشت طوری که در سال ۱۳۹۹ از میان ۲۳ میلیون و ۲۶۳ هزار نفر جمعیت شاغل کشور ۹.۵ درصد اشتغال ناقص داشتند. البته باید توجه داشته باشیم که شاخص اشتغال ناقص همواره در بین مردان بیشتر از زنان و